

AVOCATUL POPORULUI

*Domeniul privind
prevenirea torturii – MNP*

Aprob,

Avocatul Poporului

Renate Weber

Raport

*privind vizita desfășurată la Centrul Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil
Timișoara*

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitei**
- 2. Constatările rezultate din vizita efectuată**
- 3. Recomandări**

Craiova – 2024

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Potrivit dispozițiilor prevăzute de art. 2 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile art. 4 alin. (1) și art. 19 din Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019, și conform Planului de vizite, aprobat pentru anul 2024, la data de 3 iulie 2024 a fost efectuată o vizită inopinată la Centrul Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil Timișoara, județul Timiș.

La efectuarea vizitei au participat reprezentanții instituției Avocatul Poporului, jurist, psiholog, medic, consilieri în cadrul Centrului zonal Craiova al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție și reprezentantă a organizației neguvernamentale Asociația Îngeri pentru Suflete Arad.

Vizita a avut următoarele obiective: consolidarea protecției solicitanților de azil împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, verificarea condițiilor de cazare a străinilor, a respectării drepturilor la asistența medicală acordată, la asistența psihosocială, de a transmite cereri, sesizări sau plângeri, precum și verificarea altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

a) informații referitoare la organizarea centrului

Centrul Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil (C.R.P.C.S.A.) Timișoara este organizat și funcționează în temeiul art. 18 din Constituția României, Legea nr. 122/2006 privind azilul în România, cu modificările și completările ulterioare, a Ordonanței Guvernului nr. 44/2004 privind integrarea socială a străinilor care au dobândit protecție internațională sau un drept de ședere în România, precum și a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European, cu modificările și completările ulterioare, a Hotărârii Guvernului nr. 639/2007 privind structura organizatorică și atribuțiile Oficiului Român pentru Imigrări, cu modificările și completările ulterioare, cu aplicarea prevederilor Legii 291/14.11.2008, pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați și Organizația Internațională pentru Migrație privind evacuarea temporară în România a unor persoane aflate în nevoie urgentă de protecție internațională și relocarea ulterioară a acestora etc..

C.R.P.C.S.A. Timișoara este o structură specializată a Ministerului Afacerilor Interne (M.A.I.), fără personalitate juridică, care își desfășoară activitatea în municipiul Timișoara, având în aria de competență județele Timiș, Arad, Bihor, Hunedoara, Caraș-Severin și Mehedinți.

Centrul cooperează cu celelalte structuri ale M.A.I., Serviciul Român de Informații (S.R.I.), organisme internaționale, fundații și organizații neguvernamentale care activează în domeniul specific și colaborează potrivit prevederilor actelor normative în vigoare cu autorități publice, societăți, operatori economici, precum și cu persoane fizice. Asigură respectarea prevederilor tratatelor, acordurilor, convențiilor și protocoalelor încheiate și a celor internaționale la care România este parte, a regulamentelor și directivelor europene cu privire la condițiile de recepție, statutul, regimul, stabilirea statului membru responsabil și integrarea în societate a persoanelor care solicită sau au obținut o formă de protecție în România.

b) personalul centrului

Structura de personal a centrului cuprindea 79 de posturi, fiind ocupate 59 de posturi (20 ofițeri, 34 agenți, 5 personal contractual). La data efectuării vizitei erau **20 de posturi vacante (ofițeri - 9; agenți - 4; personal contractual - 7); gradul de ocupare a funcțiilor prevăzute în statul de funcții era de 75%. Principalele posturi vacante erau: un ofițer medic, un ofițer proceduri administrative și judiciare de azil, 3 agenți asistență medicală, 1 ofițer pază și control acces, 1 ofițer și 1 agent logistică etc..**

Din documentele prezentate de conducerea centrului a rezultat că în cursul anului 2024 s-a organizat concurs pentru 9 posturi (3 asistenți medicali, 5 ofițeri, 1 medic). Posturile de asistenți medicali nu au fost ocupate, urmând ca procedura de concurs să se reia la finalul anului, iar pentru posturile de ofițeri concursul era în desfășurare. A fost finalizat concursul pentru ocuparea postului de medic, urmând a se emite dispoziția de încadrare, după efectuarea verificărilor specifice.

Directorul centrului a precizat că se fac demersurile necesare pentru repartiția unor agenți de poliție de la școlile de profil ale Ministerului Afacerilor Interne, în vederea gestionării obiectivelor generale și speciale ale centrului. În cursul anului 2024, un lucrător din cadrul centrului a urmat două cursuri de perfecționare organizate de Ministerul Afacerilor Interne.

Echipele de vizită recomandă conducerii C.R.P.C.S.A. Timișoara reluarea demersurilor pentru ocuparea posturilor vacante (20), în scopul asigurării în condiții cât mai bune a tuturor activităților aferente cazării solicitanților de azil.

În perioada ianuarie - iulie 2024 nu au existat cazuri de aplicare a unor sancțiuni disciplinare personalului centrului, ca urmare a unor sesizări ale solicitanților de azil.

c) imigranții

În Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Timișoara erau cazați la data vizitei 38 de solicitanți de azil (30 bărbați, 8 femei), dintre aceștia 23 erau încadrați în categoria persoanelor vulnerabile. Exceptând cei 38 de străini cazați în centru, la data vizitei, 6 străini beneficiau de protecție subsidiară, asistați direct de Inspectoratul General pentru Imigrări, iar 9 minori erau cazați la D.G.A.S.P.C. Timișoara.

Era cazată o familie din Pakistan cu 3 minori, iar repartizarea imigranților pe categorii de vârstă era următoarea: 3 persoane cu vârste între 0 - 13 ani și 35 de persoane cu vârste între 18 - 60 ani.

Cea mai mare parte a solicitanților de azil provenea din Etiopia -10, Nepal - 7, Pakistan - 7, Siria - 5, Burchina Faso - 2, Sudan - 1, Benin - 1, India - 1, Iran - 1, R.D. Congo - 1, Turcia - 1 și Mongolia - 1.

Potrivit reglementărilor în vigoare, minorii erau prezentați Compartimentului pentru îngrijire de tip familial și intervenție în regim de urgență din cadrul D.G.A.S.P.C. Timiș, pentru a li se oferi condițiile necesare în vederea integrării în societate, până la emiterea unei decizii în privința lor. Li se asigura cazare, hrană, servicii medicale, înscrierea într-o instituție de învățământ, consiliere etc. în centrele speciale aflate în administrarea D.G.A.S.P.C. Timiș.

d) condiții de cazare

C.R.P.C.S.A. Timișoara dispunea la data vizitei de 250 de locuri de cazare pentru solicitanții de azil, cu posibilitatea de extindere cu încă 10 locuri.

Aceștia erau repartizați în camere (dormitoare) în funcție de mai multe criterii: unitatea familiei, apartenența la diferite naționalități, etnii, religii, astfel încât să fie evitate orice fel de neînțelegeri.

Conducerea centrului a prezentat documente din care rezulta că în cursul anului 2022, în centru au fost finalizate lucrările de igienizări și reparații curente (înlocuirea pardoselii existente cu gresie, în camerele de cazare, holuri, băi și bucătării, lucrări de reparații ale pereților urmate de zugrăveli interioare în toate spațiile, înlocuirea ușilor de interior din lemn, cu uși metalice la cele două pavilioane). De asemenea, s-a finalizat Proiectul de asigurare a asistenței materiale și a capacității de procesare pentru persoanele cazate în centrele regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, prin achiziția de bunuri ROFAMI2021OS1P2023, prin care au fost achiziționate și înlocuite saltele, paturi, dulapuri metalice, mese, aragaze, frigidere, mașini de spălat rufe etc..

Pentru evitarea fenomenului de supraaglomerare se efectuau operațiuni de transfer a străinilor între centrele regionale de proceduri și cazare, cu respectarea prevederilor din Ordinul nr. 130/25.08.2016 pentru aprobarea Regulamentului de ordine interioară al centrelor de proceduri și cazare a solicitanților de azil și a Procedurii privind activitățile pentru transferul solicitanților de protecție internațională.

De la începutul anului până la momentul vizitei au fost transferați 30 de solicitanți de azil la celelalte centre de cazare din țară (C.R.P.C.S.A. Maramureș - 16; C.R.P.C.S.A. Rădăuți - 14).

Membrii echipei de vizită au verificat câteva dormitoare (nr. 1, nr. 2, nr. 3, nr. 4, nr.5, nr. 7, nr. 8, nr. 10) din Corpul C, care avea în componență 12 dormitoare, în care erau cazați solicitanții de azil. Au fost vizitate și câteva dormitoare din Corpul B, amenajate corespunzător, curate, dar având în vedere numărul scăzut de solicitanți, aceștia erau cazați numai în Corpul C.

Dormitoare erau dotate cu câte 10-12 paturi metalice suprapuse pe două niveluri, fișete metalice pentru depozitarea bunurilor personale, câte un frigider și câte una sau două mese cu scaune.

Pe ușile camerelor erau afișate informații referitoare la drepturile, obligațiile, interdicțiile și sancțiunile disciplinare aplicabile pe timpul cazării în centru, într-o limbă de circulație internațională, potrivit prevederilor art. 5 alin. (3) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016.

În dormitoarele nr. 1 și nr. 10 starea de curățenie era corespunzătoare, **dar în alte dormitoare era dezordine, pereții erau murdari, frigiderele murdare, starea de curățenie fiind precară.**

În dormitoare vizitate (nr. 2, nr. 3, nr. 4, nr.5, nr. 7, nr. 8) și la o bucătărie din Corpul C, a fost constatată prezența insectelor (gândaci de bucătărie). Conducerea centrului a prezentat documente din care rezulta că în cursul anului 2024 au fost efectuate 8 activități de dezinsecție și 2 de deratizare. **Recomandăm conducerii C.R.P.C.S.A. Timișoara intensificarea activităților de dezinsecție și folosirea unor substanțe mai eficiente, în scopul asigurării unor condiții corespunzătoare de igienă în toate spațiile centrului.**

Una din bucătăriile din Corpul C, în care străinii își preparau hrana, nu era la standarde corespunzătoare de curățenie, pereții și pavimentul erau murdare, aparatura electrocasnică neîntreținută, scurgerea de la chiuvetă era înfundată și un robinet defect. **Vesela pentru prepararea hranei era murdară, nefiind astfel asigurate condițiile necesare pentru prepararea și servirea hranei, potrivit prevederilor art. 35, alin. (6) din Regulamentul**

de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016.

De asemenea, grupurile sanitare din Corpul C nu prezentau o stare bună de curățenie și igienă, unele obiectele sanitare necesitau reparații sau înlocuire, iar scurgerile erau înfundate la duș și pisoar.

Echipa de vizită a constatat că în centru nu era amenajat un grup sanitar pentru solicitanții de azil cu nevoi speciale, potrivit prevederilor art. 17, alin. (1), lit. I), Secțiunea 1, Capitolul III - Drepturi și obligații, din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România și art. 20, alin. (3) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016.

Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) precizează în extrasul din cel de-al 7-lea Raport general că centrele *„trebuie să ofere condiții de primire și să fie echipate corespunzător, curate, în stare bună și să ofere suficient spațiu de trăit pentru numărul de persoane care pot fi amplasate acolo”*.

Membrii echipei de vizită au discutat cu mai mulți solicitanți de azil din Etiopia, Siria, Sudan, India etc., care au declarat că le-au fost comunicate drepturile și obligațiile la intrarea în centru, au primit sumele de bani prevăzute pentru hrană și alte cheltuieli. **Au fost și câțiva străini care nu s-au declarat nemulțumiți de condițiile de cazare, sesizând prezența insectelor în dormitoare și bucătărie.**

Spațiile comune erau dotate cu camere de supraveghere, potrivit prevederilor art. 35, alin. (4) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016.

e) asistență medicală

Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Timișoara avea amenajat un compartiment medical prevăzut cu cabinet medical, sală de tratamente, sală de așteptare cu grup sanitar și un izolator cu grup sanitar. Cabinetul era dotat cu mobilier și aparatură, conform baremului minimal prevăzut de Ordinul Ministerului Sănătății și Familiei nr. 153/2003. Igiena și curățenia la cabinetul medical erau corespunzătoare.

La data vizitei nu se obținuse autorizația sanitară de funcționare a cabinetului medical. Recomandăm urgentarea demersurilor pentru obținerea Autorizației sanitare de funcționare a cabinetului medical. Centrul avea încheiat un contract de deșeuri medicale cu risc biologic din data de 10.04.2024.

Asistența medicală a persoanelor străine custodiate la nivelul centrului era asigurată de un medic în specialitatea medicină de familie care își desfășura activitatea având încheiat un contract de prestări servicii medicale și de un asistent medical principal, angajat cu normă întreagă. Programul de lucru al personalului medical era afișat la loc vizibil la cabinetul medical.

Asistența medicală se realiza zilnic între orele 08⁰⁰ - 16⁰⁰. În restul timpului **nu era asigurată asistența medicală. Echipa de vizită recomandă asigurarea permanenței medicale la cabinetul medical**, potrivit art 39, alin. (3) „*Serviciul de permanență în cadrul cabinetului medical al centrului se asigură de către asistenți medicali care execută serviciul în ture, potrivit planificării aprobate de directorul centrului sau de înlocuitorul legal al acestuia, cu respectarea dispozițiilor legale aplicabile*” din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016.

La intrarea în centru se efectua triajul solicitanților de către medic. Pentru fiecare solicitant de azil se întocmea o fișă medicală în care erau consemnate datele de identitate și aspectele legate de starea de sănătate.

Au fost verificate documentele existente la cabinetul medical al centrului (Fișa medicală a solicitantului de azil, Registrul de consultații, Registrul medicamente, Registrul de evidență a gravidelor, Registrul boli transmisibile), fiind întocmite corespunzător. Din verificarea lor s-a constatat că nu exista atașată **declarația pe proprie răspundere a solicitantului de azil din care să reiese dacă a consumat droguri sau dacă suferă de boli cronice, afecțiuni psihice ori afecțiuni infecto-contagioase. Echipa de vizită recomandă întocmirea declarației pe proprie răspundere a solicitantului de azil, necesară evaluării stării de sănătate a persoanei nou venite în centru**, potrivit art. 8 alin. (3) „*În vederea evaluării stării de sănătate, solicitantul de azil va da o declarație pe propria răspundere din care să reiasă dacă a consumat droguri sau dacă suferă de boli cronice, afecțiuni psihice ori afecțiuni infecto-contagioase*” din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016.

Medicamentele erau păstrate la cabinetul medical, în condiții corespunzătoare de siguranță, într-un dulap cu cheie special destinat acestui scop, și erau distribuite conform prescripției medicale, de către personalul medical de serviciu. Aprovizionarea cu medicamente se efectua în baza unui contract cu o farmacie din Timișoara.

A fost verificat aparatul de urgență, care corespundea baremului prevăzut de Ordinul Ministerului Sănătății și Familiei nr. 153/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind înființarea, organizarea și funcționarea cabinetelor medicale.

Consultațiile medicale erau înregistrate în Registrul de consultații și în fișa medicală a persoanei. Persoanele străine cazate în centru beneficiau de consultații medicale la solicitarea acestora sau ori de câte ori era nevoie. La data vizitei în centru erau cazate persoane diagnosticate cu afecțiuni medicale cronice (metabolice, psihice, cardiace).

Ne-au fost prezentate activitățile medicale pe trimestrele I și II ale anului 2024. În trimestrul I au beneficiat de triaj epidemiologic 336 de azilanți și au fost efectuate 105 consultații medicale în cabinetul centrului.

În trimestrul II al anului 2024 au beneficiat de triaj epidemiologic 179 de azilanți și au fost efectuate 141 de consultații medicale în cabinetul centrului, 16 prezentări la urgențe și o internare. Aceștia au primit îngrijiri medicale și tratament corespunzătoare și nu au existat deficiențe în asigurarea tratamentului medical recomandat persoanelor cazate în centru.

Din prezentarea activității medicale, **echipa de vizită a constatat că nu au fost efectuate și înregistrate consultații medicale de specialitate în ambulatoriu pentru persoanele cu afecțiuni cronice și în special pentru specialitatea Pediatrie și Psihiatrie pediatrică.** Având în vedere că la data vizitei în centru erau cazați trei copii minori cu posibile afecțiuni nediagnosticate de medicul specialist și care nu fuseseră consultați și evaluați de medicul pediatru și de medicul psihiatru pediatric, **recomandăm intensificarea acordării serviciilor medicale de specialitate în ambulatoriu, în special pentru persoanele cu posibile afecțiuni cronice, la Pediatrie și Psihiatrie pediatrică pentru copiii minori cazați în centru**, potrivit art.40, alin (1), lit. c) „*Îngrijirea medicală a solicitanților de azil cazați în centru se realizează prin servicii medicale, după cum urmează: c) servicii medicale ambulatorii de specialitate*” din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016.

În anul 2024 au fost cazate 6 solicitante de azil însărcinate. La data vizitei erau cazate trei femei însărcinate care primeau asistență medicală de specialitate, supravegheate de un medic din partea organizațiilor neguvernamentale, care aveau contract cu Casa de Asigurări de Sănătate și acces la servicii medicale de supraveghere a sarcinii, conform Normelor Contractului-cadru în vigoare.

Asistența medicală de urgență era asigurată, după caz, de către personalul medical de la cabinetul medical (medic/asistent), în limita competențelor, sau în lipsa acestuia prin cea mai

apropiată unitate sanitară din rețeaua Ministerului Sănătății, inclusiv prin apelarea Serviciului Național Unic de Urgență 112, potrivit prevederilor legale. În anul 2024 au fost înregistrate 8 apeluri la Serviciul 112.

Urgențele stomatologice erau asigurate la Policlinica de Urgențe Stomatologice Timișoara, fiind asigurat transportul străinilor. În anul 2024 nu au existat urgențe stomatologice.

În anul 2024, până la data vizitei, la Centrul Regional de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil Timișoara nu au fost înregistrate cazuri de boli infecto-contagioase, refuzuri de hrană, violență, suicid sau decese.

Se efectua educație igienico-sanitară cu solicitații de azil cazați, măsuri de profilaxie și prevenție, precum și celor nou-veniți în centru prin prezentarea temei „*Profilaxia bolilor infecto-contagioase și măsuri de igienă personală și colectivă*”, fiind întocmite 13 procese verbale.

Personalul centrului a fost instruit în legătură cu acordarea primului ajutor și solicitarea ambulanței pentru diferite urgențe medicale. Asistentul medical principal a participat la cursuri de formare medicală continuă și la cursul organizat de către EUAA în perioada 04-05.06.2024 în Timișoara, cu tema „*Traficul de persoane*”.

Exista o bună colaborare între Cabinetul Medical al M.A.I. și alte instituții (Direcția de Sănătate Publică Timiș, rețeaua sanitară civilă și organizațiile neguvernamentale - partener cu atribuții în domeniul medical).

f) asistență psihosocială

Asistența psihologică era asigurată de un psiholog angajat din noiembrie 2022, absolvent al Universității de Vest din Timișoara, Facultatea de Sociologie și Psihologie, domeniul de studii Psihologie, precum și al Studiilor universitare de masterat - programul de studii/specializarea: Psihologie clinică și psihoterapie. Psihologul avea un program de lucru de luni până vineri, în intervalul orar 08:00 – 16:00. Era înscris în Colegiul Psihologilor din România din anul 2021, în specialitatea Psihologie clinică, Psihologie aplicată în domeniul securității naționale etc..

Cu referire la formarea profesională continuă, psihologul a participat la mai multe cursuri: „Psihotrauma – evaluare și intervenție psihologică”, „Actualități în evaluarea clinică psihologică a Tulburărilor Afective”; „Tulburările de personalitate - evaluare și intervenție psihologică”, „Managementul modern al serviciilor de psihologie aplicată în domeniul securității naționale” etc..

În centru exista un cabinet psihologic, dotat corespunzător din punct de vedere tehnic (stație de lucru, scanner, multifuncțional) și metodologic, conform normelor în vigoare. Principalele metode și tehnici utilizate în activitatea de asistență psihologică în centru erau observația, interviul

(utilizarea ca și ghid a întrebărilor din interviurile structurate SCID-V-CV, SCID-V-PD și/sau a întrebărilor din chestionarul PDSQ și ghidurile de interviu suplimentare - incluse în CAS++), studiul de caz, metoda biografică etc..

Din consultarea dosarelor întocmite solicitanților de azil a reieșit că psihologul întocmea următoarele documentele: Registrul de evidență a actelor profesionale; Registrul de evidență a fișelor psihologice; Fișa psihologică individuală; Fișa de observație psihocomportamentală; Fișa de interviu; Fișă de asistență psihologică în incidente critice; Raportul de evaluare psihologică; Notă de prezentare către conducerea centrului privind constatările, concluziile și recomandările rezultate în urma desfășurării activității de asistență psihologică; Raport de monitorizare psihologică; Raportul de psihodiagnostic și evaluare clinică; Consimțământul de participare la activitățile de evaluare și intervenție psihologică; Nota informativă; Adresă către Compartimentul Medical; Program de monitorizare psihologică.

Echipa de vizită a constatat că Registrul de evidență a actelor profesionale era înregistrat pe anul în curs și numerotat. **Deși vizita a avut loc în 03.07. 2024, ultima înregistrare era din 13.06.2024** (în acest interval psihologul avusese și 5 zile de concediu de odihnă, 17-21.06.2024, rămânând totuși un interval de 8 zile fără nici o consemnare privind intervenția psihologică), și **de asemenea existau lacune în completarea Registrului, spații lăsate libere. Echipa de vizită recomandă completarea integrală și la zi a Registrului de evidență a actelor profesionale.**

Din consultarea dosarelor a reieșit că era completat de mai multe ori **Consimțământul informat, pentru aceeași persoană.** În vederea eficientizării activității psihologice și alocării de timp pentru interviuarea a câtor mai multe persoane, ca și completării integrale și la zi a Registrului, **echipa de vizită recomandă completarea o singură dată a consimțământului informat, acesta fiind valabil pe tot parcursul intervenției psihologice cu persoana respectivă.**

Pe tot parcursul anului 2024 erau consemnate 117 înregistrări, respectiv mai puțin de o intervenție psihologică în fiecare zi. **Echipa de vizită recomandă intensificarea asistenței psihologice în centru.**

La momentul vizitei în centru erau cazați 38 de solicitanți de azil, care puteau prezenta o patologie psihiatrică sau diverse probleme de adaptare, însă din consultarea dosarelor individuale a rezultat că doar 15 persoane fuseseră văzute. În vederea decelerării apariției evenimentelor negative în centru, și mai ales având în vedere că în centru erau doar 38 de solicitanți de azil, **echipa de vizită recomandă efectuarea măcar a unui screening psihologic**

pentru fiecare persoană cazată în centru, în vederea identificării anumitor probleme de natură psihologică și a minimizării riscului de producere a evenimentelor negative.

Pe tot parcursul anului 2024 în centru fuseseră cazate 6 femei însărcinate, care făceau parte din categoria persoanelor vulnerabile. Doar 3 dintre acestea fuseseră văzute de către psiholog. O persoană însărcinată în 8 luni era cazată la momentul vizitei în centru, și nu beneficiase de asistență psihologică, deși membrii echipei de vizită au observat, în timpul vizitei, că aceasta se afla într-o stare marcată de distres. Echipa de vizită recomandă asistarea psihologică cu prioritate a persoanelor vulnerabile cazate în centru.

Asistența psihologică la nivelul C.R.P.C.S.A. Timișoara era de următoarele tipuri: asistența psihologică profilactică (identificarea eventualelor vulnerabilități psihice și desfășurarea de programe menite să îi asigure individului capacitatea de a face față mediului bio-psiho-social); asistența psihologică primară (evaluarea și ierarhizarea problemelor de natură psihologică identificate în prealabil la beneficiarii asistenței psihologice, monitorizarea psihologică a acestora, precum și desfășurarea unor programe de intervenție psihologică, în scopul autocunoașterii, optimizării și dezvoltării personale și/sau remisiunii/ameliorării problemelor psihologice); asistența psihologică recuperatorie (se referă la modalitățile de remisiune, prin tehnici de consiliere psihologică clinică și/sau psihoterapie, a unor manifestări dezadaptative sau tulburări/afecțiuni psihice și/sau soluționarea unor probleme de natură psihologică în colaborare cu psihologii din cadrul ONG-urilor partenere).

Etapele asistenței psihologice profilactice în cazul evaluării psihologice erau detaliate în procedura internă de lucru, principalele etape fiind următoarele: psihologul se informa cu privire la fluxul asistaților în Centru (intrări/ieșiri), anunța și programa nominal asistații ce urmau a fi intervievați psihologic; informa beneficiarul cu privire la scopul interviului și documentele care urmau a fi întocmite în urma acestuia; solicita consimțământul scris al asistatului cu privire la realizarea activității de evaluare și asistență psihologică; concluziile evaluărilor psihologice din cadrul asistenței psihologice profilactice se consemnau în Fișa psihologică individuală și în Registrul de evidență a actelor profesionale, la rubrica „Observații” (s-au regăsit următoarele formulări, după caz: Fără probleme de natură psihologică evidente; Se evidențiază probleme de natură psihologică cu risc minor; Se evidențiază probleme de natură psihologică cu risc major.

În anul 2024, în centru au fost cazate și persoane care au prezentat anumite probleme. În cazul unui minor au fost identificate probleme de natură psihologică cu risc minor - dificultăți persistente în folosirea limbajului vorbit (deficit expresiv). Recomandările în acest caz au fost de: consult medical de specialitate (neuropsihiatrie infantilă), urmarea unui program terapeutic

specializat, intervenție cu psihologul unității. A fost identificată și o persoană cu probleme de natură psihologică cu risc major (tendințe autoagresive - ideeație suicidară recurentă). Recomandările au fost următoarele: supravegherea permanentă de către personalul centrului cu atribuții de pază; cazarea împreună cu alți străini care ar putea să o influențeze în sensul reducerii riscului de suicid sau să stopeze o eventuală tentativă de suicid; efectuarea unui consult de specialitate (psihiatrie); includerea într-un program de monitorizare psihologică, cu psihologul unității, în vederea acordării suportului de specialitate.

g) respectarea dreptului solicitanților de azil de a transmite cereri, sesizări sau plângeri

Din documentele verificate s-a constatat că în cursul anului 2024, până la data vizitei, nu au fost depuse petiții sau reclamații de către solicitanții de azil, privind modul în care le-a fost respectat dreptul de a transmite cereri, sesizări sau plângeri. Existau înregistrate 53 de plângeri împotriva hotărârilor emise de ofițerii de decizie cu privire la respingerea cererilor solicitanților de azil pentru acordarea unei forme de protecție internațională în România. Plângerile motivate erau depuse la structura specializată pe probleme de azil a Inspectoratului General pentru Imigrări, erau înaintate instanței competente, însoțite de înscrisurile sau orice alte elemente care au stat la baza emiterii hotărârilor.

În cazul în care plângerea era depusă de solicitant, direct la instanța de judecată, se cita Inspectoratul General pentru Imigrări, la adresa structurii specializate pe probleme de azil, care emisesse hotărârea de respingere a cererii de azil.

Din interviurile mai multor solicitanți de azil a rezultat că deși erau unele nemulțumiri privind condițiile de cazare din centru, nu adresau sesizări sau plângeri conducerii centrului în acest sens. Străinii au precizat că în cursul anului 2024 nu a fost cazul să depună petiții sau reclamații cu privire la asigurarea accesului în centru și la respectarea drepturilor lor.

Referitor la respectarea dreptului la practicarea religiei, s-a constatat că în centru exista o cameră multiconfesională unde rezidenții centrului puteau să-și exercite acest drept, **dar care la data vizitei nu era funcțională, fapt confirmat de câțiva străini. Echipa de vizită a recomandat C.R.P.C.S.A. Timișoara amenajarea și punerea la dispoziția solicitanților de azil a spațiului pentru desfășurarea activităților religioase**, potrivit prevederilor art. 24, alin. (1) lit. e) Secțiunea 2, din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016.

h) alte aspecte

Echipa de vizită a constatat că de la ultima vizită efectuată, C.R.P.C.S.A. Timișoara a beneficiat de sprijin din partea Agenția Uniunii Europene pentru Azil (E.U.A.A.) prin Planul

Operațional de Sprijin pentru Azil, constând în furnizarea de servicii de interpretare, de înregistrare a cererilor de azil înregistrare protecție temporară și desfășurarea activităților de furnizare de informații în legătura cu procedura de azil etc..

În cadrul aceluiași plan au fost instalate 4 containere cu destinația de birouri, care erau folosite de 12 interpreți și 7 experți pentru desfășurarea activităților menționate mai sus.

Echipa de vizită a verificat prin sondaj dosarele mai multor solicitanți de azil și s-a constatat că într-un dosar al unui solicitant din Sudan, **procesul verbal pentru controlul corporal și al bagajelor întocmit la momentul cazării în centru nu era semnat de martorul asistent**, potrivit prevederilor art. 6, alin. (5) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat de Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016. („*Procesul-verbal menționat (...) se întocmește în două exemplare care se semnează de către persoana controlată, de lucrătorul care a efectuat controlul și de martorul asistent*”).

Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil Timișoara beneficia de serviciile unor organizații neguvernamentale, în baza unor parteneriate încheiate cu Inspectoratul General pentru Imigrări, în scopul acordării asistenței sociale și pentru o integrare cât mai ușoară a străinilor. La data vizitei C.R.P.C.S.A. Timișoara colabora cu două organizații neguvernamentale „Consiliul Național Român pentru Refugiați” (CNRR)” și „Salvați Copiii”.

Activitățile celor două organizații neguvernamentale se desfășurau în incinta centrului și desfășurau activități în domeniul integrării, protecției copilului, a accesului la teritoriu, a protecției și asistenței sociale.

În cadrul proiectului „*Advocacy pentru acces la teritoriu, procedura de azil, protecția copilului și integrarea refugiaților*”, finanțat de U.N.H.C.R., Consiliul Național Român pentru Refugiați desfășura până în luna decembrie a acestui an, mai multe activități (informarea și consilierea persoanelor cazate cu privire la accesarea drepturilor socio-economice în România; aplicarea de chestionare cu privire la condițiile și nevoile persoanelor cazate; colectarea de date cu privire la vârsta și țara de origine a persoanelor cazate; organizarea de evenimente socio-culturale și sesiuni tematice în scopul creșterii gradului de informare a comunității și facilitării integrării etc..

În cadrul altui proiect „*Protecția copiilor solicitanți de azil și refugiați*”, finanțat din fonduri din Danemarca, organizația Salvați Copiii desfășura până în luna decembrie a anului în curs mai multe activități (acoperirea nevoilor de bază-pachete alimentare, produse igienico-anitare, îmbrăcăminte-încălțăminte din donații; servicii educativ-recreative; activități educative de

chestionare cu privire la condițiile și nevoile persoanelor cazate; colectarea de date cu privire la vârsta și țara de origine a persoanelor cazate; organizarea de evenimente socio-culturale și sesiuni tematice în scopul creșterii gradului de informare a comunității și facilitării integrării etc..

În cadrul altui proiect „*Protecția copiilor solicitanți de azil și refugiați*”, finanțat din fonduri din Danemarca, organizația Salvați Copiii desfășura până în luna decembrie a anului în curs mai multe activități (acoperirea nevoilor de bază-pachete alimentare, produse igienico-anitare, îmbrăcăminte-încălțăminte din donații; servicii educativ-recreative; activități educative de dezvoltare a capacităților cognitive pentru copii; consiliere socială și informare, mediere servicii sociale etc.).

Echipa de vizită a constatat că **activitățile recreative se desfășurau cu dificultate** din cauza derulării lucrărilor de extindere a capacității de cazare, fapt pentru care **străinii nu aveau acces pe terenul de sport din incinta centrului. Totuși, ținând cont de faptul că lucrările se desfășoară pe o perioadă de câțiva ani, în curtea centrului există posibilitatea ca până la finalizarea lucrărilor să se amenajeze un spațiu, pentru desfășurarea activităților recreative/sportive în aer liber**, în conformitate cu prevederile art. 20, alin. (1), lit. f) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016.

Având în vedere aspectele constatate, în temeiul art. 43 alin. (1) și art. 47 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

conducerii Centrului Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil Timișoara, să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. reluarea demersurilor pentru încadrarea de personal pe posturile vacante (20), în scopul asigurării în condiții cât mai bune a tuturor activităților aferente cazării solicitanților de azil;
2. semnarea de către martorul asistent a procesului verbal întocmit cu ocazia controlului corporal și al bagajelor, în toate cazurile, potrivit prevederilor art. 6, alin. (5) din Regulamentul de ordine

interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016;

3. amenajarea și punerea la dispoziția solicitanților de azil a spațiului pentru desfășurarea activităților religioase, potrivit prevederilor art. 24, alin. (1) lit. e) Secțiunea 2, din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016;
4. amenajarea unui spațiu în curtea centrului, astfel încât solicitanții de azil să aibă posibilitatea de a desfășura activități recreative/sportive în aer liber, potrivit prevederilor art. 20, alin. (1), lit. f) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016;
5. igienizarea/înlocuirea aparaturii electrocasnice, a veselei pentru prepararea hranei și remedierea defecțiunilor la instalațiile sanitare din bucătăria din Corpul C, pentru a fi asigurate condițiile necesare pentru prepararea și servirea hranei, potrivit prevederilor art. 35, alin. (6) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016;
6. efectuarea operațiunilor de igienizare/zugrăvire și curățenie în spațiile din Corpul C (camere, bucătării, grupuri sanitare etc.), precum și repararea sau înlocuirea obiectelor sanitare defecte;
7. amenajarea unui grup sanitar pentru solicitanții de azil cu nevoi speciale, potrivit prevederilor art. 17, alin. (1), lit. l), Secțiunea 1, Capitolul III - Drepturi și obligații, din Legea nr. 122/2006 privind azilul în România și art. 20, alin. (3) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016;
8. intensificarea activităților de dezinfecție și folosirea unor substanțe mai eficiente, în scopul asigurării unor condiții corespunzătoare de igienă în toate spațiile centrului;
9. asigurarea permanenței asistenței medicale, potrivit art. 39, alin. (3) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016;

10. urgentarea demersurilor pentru obținerea Autorizației sanitare de funcționare a cabinetului medical;
11. întocmirea declarației pe proprie răspundere a solicitantului de azil, în vederea evaluării stării de sănătate a persoanei nou venite în centru, potrivit art. 8 alin. (3) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016;
12. intensificarea acordării serviciilor medicale în ambulatorii de specialitate, în special pentru persoanele cu posibile afecțiuni cronice, la Pediatrie și Psihiatrie pediatrică pentru copiii minori cazați în centru, potrivit art. 40, alin (1), lit. c) din Regulamentul de ordine interioară al centrelor regionale de proceduri și cazare a solicitanților de azil, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 130/2016;
13. completarea integrală și la zi a Registrului de evidență a actelor profesionale;
14. renunțarea la completarea mai multor Consimțăminte informate la aceeași persoană (completarea o singură dată a acestuia), acesta fiind valabil pe tot parcursul intervenției psihologice cu persoana respectivă;
15. intensificarea activităților de cunoaștere a persoanelor cazate în centru;
16. efectuarea măcar a unui screening psihologic pentru fiecare persoană cazată în centru, în vederea identificării anumitor probleme de natură psihologică și a minimizării riscului de producere a evenimentelor negative;
17. asistarea psihologică cu prioritate a persoanelor vulnerabile cazate în centru.

Craiova, 13 august 2024

